

1. There Is a Light That Never Goes Out

Перше, що ти бачиш, зайшовши в мою квартиру, — постер із виступу Девіда Бові. Оригінальний постер 1973 року — «David Bowie performing as Ziggy Stardust». Я купила його в Лондоні в крамничці вінілу, розташованій у задкушливому підвалі. Його власник із вицвілими дредами був на тому концерті особисто й, схоже, не змінював зачіски з того-таки 73-го.

Я люблю речі. Люблю вініли, на які часом витрачаю більше, ніж можу собі дозволити. Люблю кожну з дюжини банок зі зволожувальними кремами, заспокійливими сироватками, кислотними ексфоліантами. Мій улюблений запах мила — розмарин і кедр. Так пахне в крамницях із дорогим одягом і непривітними продавцями. Моя улюблена річ у гардеробі — шуба, як у Марго Тененбаум. Вона із секунду на Лісовій.

Через мою любов до речей я ніколи не куплю квартиру. Та й хіба вона потрібна? Може, завтра я вирішу поїхати звідси. А може, і не буде ніякого завтра.

Так, ти, мабуть, помітив, що сьогодні в мене паскудний настрій. Його можна відстежувати за маніакальною чистотою у квартирі. Мене видає лискучий паркет, наче його щойно помили з оцтом. Баночки зі спеціями, розставлені за кольорами. Ідеально біла, випрасувана скатертина на столі (ніби в когось є на це час).

Пахне пало санто, травою і корицею. Цими днями я багато печу. Замішую дріжджове тісто, даю йому відпочити кілька годин, розсипаю борошно по столу й розминаю тісто руками — знову й знову, доки воно не стане еластичним і не припинить прилипати до пальців.

Перед тим ставлю платівку. Іноді це Бові, іноді The Velvet Underground, Бйорк — у мене їх багато. Під різні настрої, під різні епізоди — як у кіно. Так я запам'ятовую. Розкладаючи спогади за жанрами, альбомами й роками.

Пританцьовуючи під The Smiths, бо саме їх ми часто слухали перед вечірками, я повертаюсь на кухню й дістаю з верхньої шухляди свою магічну коробку. Вона обклеєна наліпками: рожевими єдинорогами, ісландськими вівцями, мертвими рок-зірками. Беру маленький зіп-пакет із сативою та пересипаю його вміст у гріндер, щоб подрібнити траву. Наспівую «There Is a Light That Never Goes Out»:

*Take me out tonight
Where there's music and there's people
And they're young and alive*.*

* Виведи мене у світ сьогодні ввечері / Туди, де є музика і є люди. / І вони молоді й живі.

Я вдихаю дим і відчуваю, як легені наповнюються теплом. Тіло стає важким і піддатливим. Кінцівки німіють, а з ними — й думки. Стають в'язкими, як липовий мед. Я розвалююсь на стільці й довго дивлюсь на наше з тобою фото на холодильнику. Здається, ми зробили його під час першої подорожі за кордон у берлінській будці. Нам було по дев'ятнадцять.

Ти знаєш, що цей день я радше провела б із тобою. Це не таємниця. Проте, як співає класик, «не можна завжди мати те, що хочеш». Тож я святкую своє тридцятиріччя з рандомним хлопцем, із яким познайомилася на Tinder роки три тому.

Ти маєш його пам'ятати, адже це ти придумав йому той дурнуватий нік — Tinder guy. Наша з ним історія мало чим відрізнялася від інших таких історій. Спочатку він довго чекав вдалої нагоди поцілувати мене. Потім зрозумів, що ще сохне за колишньою, тож цієї нагоди так і не сталося. Воно й на краше. Ми розсварилися б за кілька місяців. Мене дратували б чайні пакетики, які він залишає після себе всюди (підставте своє). А його бісила б моя звичка ходити їх збирати. Добре, що в нас нічого не вийшло тоді. Тепер я можу написати йому між іншим: «Що робиш? Не хочеш випити сидру за мої тридцять?». Не хочеться бути самотньою у свій день народження.

* * *

Ми з Tinder guy ідемо в «Косатку» на Великій Житомирській, ледь втискаємося в переповнений бар. Уже на вході помічаємо спільних знайомих: режисерів-документалістів, які переїхали до Києва з Донецька у 2014-му; артдиректорів рекламних агенцій, які тепер

знімають тільки соціальні ролики; військових, про яких ніхто ніколи не подумав би, що вони були на фронті. Вони ховаються в оверсайз худі й рідко відводять погляд від міцних напоїв.

Ми пірнаємо в натовп, чіпляючись за окремі фрази, історії та слова, як за буйки. Моя увага зупиняється на хлопцеві з татуюванням на шії. Ми колись знайомилися, проте не пам'ятаю його імені.

— Він три дні орав, — намагаюся зрозуміти, про що йдеться. — Мало того що той мудак не забрав його із собою, так ще й у квартирі замкнув. Ну я послухав пару днів ті концерти, походив по сусідах, попитав, де той штрих. А тоді вибив двері к бісу, — досі не дуже розумію... — Так у мене з'явився кіт! — а-а-а.

— Як назвав? — кричить хтось із натовпу.

— Лакі Бастард, бо йому нормально так підфортило, я скітаю. Давайте, за Лакі!

Бармен ставить у ряд кілька шотів «Артек», і щасливий власник kota роздає їх усім, хто стоїть поруч. Нам теж дістається. Я одним рухом перехиляю чарку, і на мить здається, що переді мною стоїш ти. Кожна наша п'ятниця закінчувалася в «Косатці» й мала присмак солодкої вафлі.

Ми залишаємося біля бару, бо всі столики зайняті, та й тут веселіше, людніше. Спустошені келихи, веселий гамір і ню-джаз у колонках допомагають на мить забути про війну. Перенестися в так зване до. Це забуття триває рівно стільки, щоби встигнути вмочити в нього палець ноги, але не стати всією стопою.

Ми чуємо звук, схожий на сирену. Завмираємо всім баром, а потім розуміємо, що це з колонок, і так само всім баром видихаємо: це не повітряна тривога. Хоча від цього не легше, навпаки. Яюсь шкода, що нас ви-

тягнули із цього забуття без жодної на те причини. Тож ми мовчки запиваємо розчарування солодким сидром.

Після «Косатки» я запрошую Tinder guy до себе. У нас є ще кілька годин до початку комендантської. Ми йдемо пішки Великою Житомирською, яка переходить у Січових Стрільців. Тепер здебільшого мовчимо, втупившись на відображення неонових вивісок у калюжах.

— Як ти взагалі? — каже він зненацька, і я перечіплююся через це запитання.

— Ненавиджу листопад... — втискаю голову в плечі й іще раз намотую шарф навколо шії. — Зайдемо в «Сільпо»? У мене нічого їсти.

Так, є в мене погана звичка ігнорувати запитання, на які не хочеться відповідати. Проте у свій день народження я сподіваюсь, що він мені це подарує.

— Рано чи пізно ми маємо про це поговорити, — озивається ззаду.

— Про що саме? — зупиняюся і дивлюсь йому в очі. Знаю, він цього погляду не витримає.

— Про тебе, про твій стан, про... все, — затинається перед отим все, майже переходить на шепіт.

— Колись поговоримо, — дістаю пачку червоних Marlboro. — Не сьогодні.

* * *

Я винаймаю квартиру на Січових Стрільців — недалеко від будинку, в якому жив Степан Радченко. Хоча чим тут пишатися? Навряд ми з ним стали б друзями.

Я вибрала цю кімнату через високу стелю з ліпниною. За рік вмовила орендодавців (слово *господарі* завжди різало мені слух) дозволити зняти старі шпа-

лери й пофарбувати стіни в білий. Повісила постери з улюбленими музичними гуртами й чорно-білі фотографії Києва знайомих фотографів — усе, щоби відвернути увагу від совкової стінки. Це виявилось непросто.

Ця стінка створена, щоби зжирати якомога більше простору й світла. Не знаю, через що саме — розміри, темний коричневий колір чи дивні візерунки на склі — вона така бридка. Наче її функція — нагадувати людям про їхню нікчемність, перетворювати їх на маленьких хробаків. Я не захотіла в ній нічого зберігати. Може, на знак протесту, а може, тому, що сподівалася колись таки її позбутися. Господарям (тобто орендодавцям) ця ідея не сподобалася, тож вона так і стоїть порожня. З усіма своїми п'ятнадцятьма полицями. І навіть у цьому розділі займає забагато місця.

Натомість я замовила білий стелаж в Ikea й поклала всі свої платівки за жанрами й роками, як у професійних магазинах. Окремі комірочки заповнила книжками, які привезла з подорожей або які мені дарували друзі.

Увагу Tinder гуу привертає «Аліса в Країні Чудес» з ілюстраціями Яйої Кусами, що здебільшого складаються з крапок різних кольорів і розмірів. Він неспішно перегортає сторінку за сторінкою, розглядаючи окремі зображення.

Ми вже викурили по банці й тепер залипаємо на дивані у вітальні. Наші тіла важкі й розслаблені, обтікають диван, повторюють його згини. На тлі по черзі вмикаються кліпи з 90-х, рекомендовані YouTube. Часом алгоритми знають краще, що нам потрібно.

На журнальному столику розтеклися калюжі під келихами з віскі. Лід у них давно розтанув. Хумус узявся сухою скоринкою. На серветках лежать обгризені

кісточки від оливок. Мені на диво не хочеться все це негайно прибрати.

Не знаю, чому цей момент здається мені вдалим. Може, я просто накурена. А може, мені хочеться ще глибше провалитися в кролячу нору — якомога далі звідси. Я підсовуюся ближче й нахиляю своє обличчя до його. Беру його за підборіддя холодними руками. Цілую.

Tinder гуу різко відхиляється, зачіпає віскі на столику. Воно розбризкується на паркет темними плямами, і деревина швидко поглинає рідину.

Він біжить по паперові рушники на кухню.

— Пробач, — кричить із безпечної дистанції, — я просто не очікував.

— Нічого.

Повертається, тре шию та глибоко вдихає.

— Хочеш, щоб я пішов?

— Хочу збадьоритися, — показово весело крокую на кухню й дістаю свою магічну коробку втретє (вчетверте?) за сьогодні.

Tinder гуу іде за мною, не дає мені й хвилини, щоби проковтнути свій сором.

— Рито... — зводить брови в трикутник смутку, спостерігаючи, як я дістаю з гріндера залишки трави. — Поговори зі мною.

Мене нудить від благального виразу його обличчя.

— Я не хочу говорити. Скільки разів мені повторити, щоб до тебе дійшло? — відчуваю, як хвиля злості підіймається животом до горла, і я вже не в змозі її контролювати. — Я хотіла тебе поцілувати. Можливо, потрахатись. Можливо, відволіктися... Відволіктися хоч на один вечір від цього їбучого мороку. Тож ні. Я не буду з тобою ні про що говорити.